

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ USAID «ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ»

Перспективи лізингу в Україні

Круглий стіл

Анна Краковська
Міжнародний експерт Проекту USAID «Трансформація фінансового сектору в Україні»

Київ 27.09.2018 р.

Світові ринки лізингу в цифрах

	Країна	Річний обсяг (млрд. доларів США)	Зростання 2016–2017, %
1	США	383,87	2,54
2	Китай	206,70	61,96
3	Велика Британія	81,77	8,98
4	Німеччина	64,26	3,42
5	Японія	59,42	-1,30
6	Франція	38,94	11,23
7	Австралія	28,44	0,80
8	Канада	25,86	-8,47
9	Італія	25,28	17,02
10	Швеція	20,09	15,23
11	Польща	14,00	16,61
50	Україна	0,21	66,24
УСЬОГО		1 099,77	

Джерело: Щорічний довідник світового лізингу за 2018 рік (World Leasing Yearbook 2018), www.world-leasing-yearbook.com

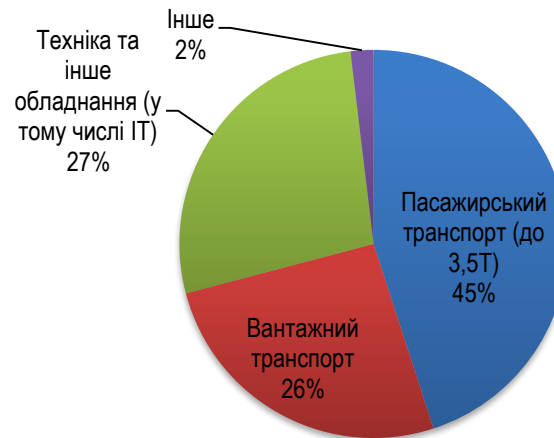
	Співвідношення лізингу та ВВП Рівень охоплення, %		
	2016		2015
Естонія	4,97	Естонія	4,31
Швеція	3,93	Швеція	3,03
Литва	3,72	Велика Британія	3,02
Данія	3,40	Латвія	2,68
Велика Британія	3,11	Литва	2,64
Словенія	3,09	Данія	2,50
Польща	2,98	Швейцарія	2,40
Україна	0,23	Україна	≈0,15

Структура нового бізнесу у сфері лізингу в деяких країнах

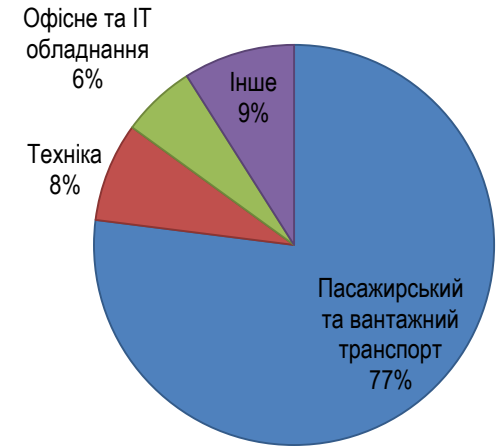
Лізинг в Україні 2017

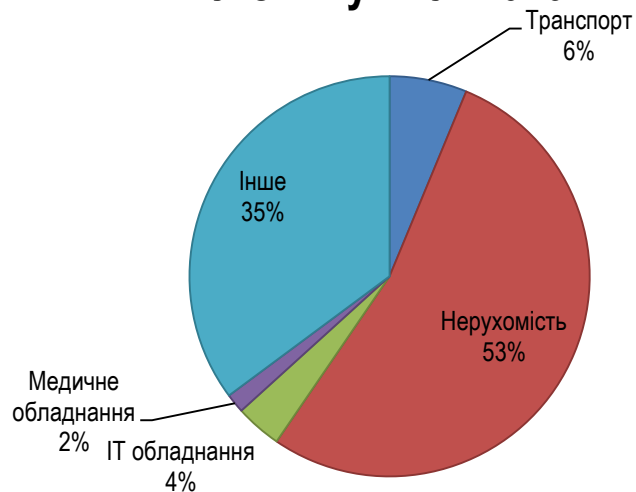
Лізинг у Польщі 2017

Лізинг у Німеччині 2017

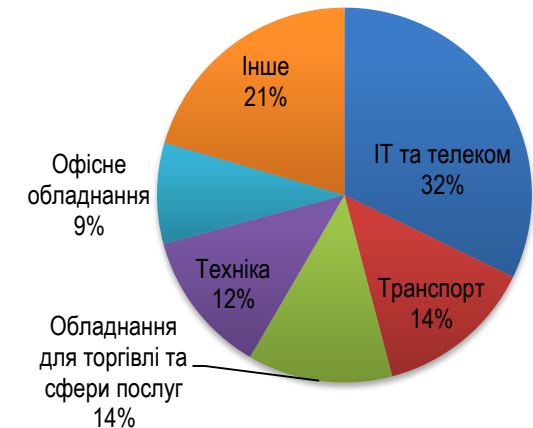
Лізинг у Чилі 2016

Лізинг в Естонії 2016

Лізинг у Японії 2017

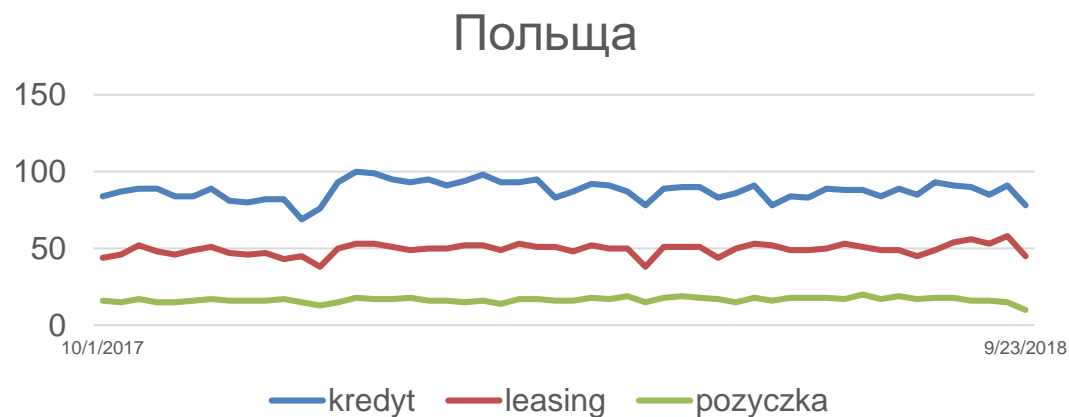

Чому лізинг є хорошим рішенням для України?

- Право власності на устаткування, яке є предметом лізингу – це перевага для обох сторін
- Часто лізинг є єдиним рішенням, коли немає можливості взяти кредит
- Величезний та привабливий ринок для багатьох міжнародних постачальників
 - Можливість розвитку вендорного лізингу (найбільш популярний канал передачі активів в лізинг у Європі)
- Досвід більш зрілих ринків пропонує типовий сценарій розвитку ринку лізингу.
 - Лізинг починається з укладання лізингових угод напряму з клієнтами щодо фізичних та високоліквідних активів (етап, на якому наразі знаходиться Україна)
 - «Комплексні рішення» з вендорами (включаючи активи, фінанси, технічне обслуговування та страхування)
 - З часом вендорні програми розробляються не лише для типових фізичних активів, але і для нематеріальних активів.

Проблеми ринку

- ✓ Відсутність загальних знань про лізинг
- ✓ Недостатнє розуміння лізингу МСП та чиновниками
- ✓ Діяльність «псевдо лізингових компаній»
- ✓ Активні лізингові компанії є слабкими у сфері зв'язків з громадськістю

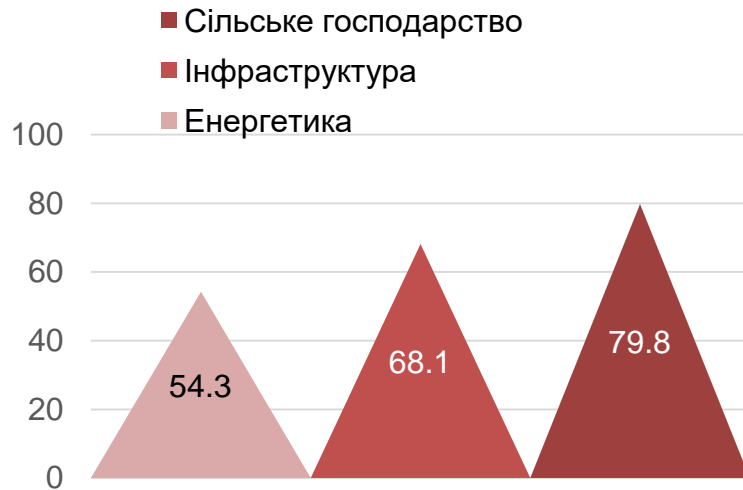

Роль Українського об'єднання лізингодавців

- ✓ Здійснювати просвітницьку діяльність для усіх учасників ринку
- ✓ Підвищувати рівень обізнаності про лізинг в Україні
- ✓ Просувати членів УОЛ як надійні та безпечні компанії
- ✓ Просувати Україну на міжнародній арені
- ✓ Залучати нові іноземні лізингові компанії
- ✓ Взаємодіяти з державними органами
- ✓ Проводити навчання членів УОЛ

Транспорт та сільське господарство в Україні

ТРИ НАЙПРИВАБЛИВІШІ ДЛЯ ІНВЕСТУВАННЯ СЕКТОРИ ЕКОНОМІКИ В 2018 році

Джерело:

http://www.chamber.ua/Content/Documents/1757962064ACC_CountryProfile2018_ENG.pdf

Транспорт

- ✓ Середній вік транспортних засобів в Україні становить 19,6 років (в ЄС - 8,6)
- ✓ Невелика частка оперативного лізингу та управління автопарком.
- ✓ Майже лише легкові автомобілі.
- ✓ Великий потенціал. 20% зареєстрованих автомобілів були вироблені до 1985 році.

Сільське господарство

- ✓ У 2017 році у лізинг передано:
 - ✓ тракторів (50%)
 - ✓ зернозбиральних комбайнів (25%)
 - ✓ оброблювальної техніки (25%).
- ✓ Великі можливості для лізингу:
 - ✓ машини для збирання цукрового буряка та картоплі
 - ✓ обладнання для виробництва кукурудзи та сої
 - ✓ обладнання для іригації
 - ✓ обладнання для годування тварин, доїльне обладнання та холодильні камери для молочних ферм
 - ✓ елеватори

Перспективи для лізингу в нових секторах

- Вантажні автомобілі та трейлери; парк вантажного транспорту слід оновити (транспортним компаніям необхідно буде перейти на двигуни стандарту «євро 6»)
- Автобуси для міського та міжміського сполучення, а також транспорт для туристів
- Харчове та пакувальне обладнання (переробка овочів та м'яса, кондитерське виробництво)
- Залізниця (напр., вагони для транспортування зерна вже фінансуються компанією «ОТР Лізинг»)
- ІТ та офісне обладнання (оргтехніка) (комп'ютери, принтери, копіювальні апарати та сканери), які можна легко змінити на нові моделі
- Нерухомість; оренда офісних та торговельних приміщень
- Лізинг дорожньо-будівельних машин та медичного обладнання, оскільки на будівництво доріг та реформування системи охорони здоров'я виділені кошти.

Дорожньо-будівельні машини

- За даними Міністерства інфраструктури, в Україні у незадовільному стані 97% доріг. Щорічні збитки для економіки України через низьку якість дорожнього покриття сягають біля 24 млрд. грн.
- Україна має стратегічне розташування в Європі. 74% всього транспорту, який користується існуючою мережею доріг, становлять вантажні автомобілі.

- У 2015 році автодорожний сектор України було реформовано (змінено систему управління, децентралізовано управління місцевими дорогами і скасовано монополію держави на ринку дорожньо-ремонтних робіт).
- Очікується, що у 2020 році обсяг доріг з незадовільним покриттям зменшиться до 10%, за п'ять років Кабінет Міністрів планує відремонтувати понад 9 100 км існуючих доріг та побудувати 1 000 км нових.
- Великий потенціал для виробників дорожньо-будівельної техніки

Медичне обладнання

- Обсяг українського ринку медичного обладнання у 2016 році становив 288 млн. дол. США (збільшення на 3,7% порівняно з 2015 р.).
- Зростання пояснюється додатковими коштами, виділеними урядом на закупівлю кардіологічного обладнання (5,7 млн. дол. США) та діючим проектом Світового банку на суму 261 млн. дол.
- Зростає сектор приватної медицини; темпи зростання серед МСП: 44,7% у 2015 р. та 30,2% у 2016 р.
- Портфель лізингу в Україні в третьому кварталі 2017 року: 13,8 млн. грн.
- В 2016 році лізинг медичного обладнання в США в 2016 році становив 13,2 млрд. дол. (4% обсягу нового бізнесу), в Японії – 2,2 млрд. дол. (5,1%) та в сусідній Польщі - 233 млн. дол. (1,4% у 2017 р.).

Медичне обладнання

Багато потреб у таких галузях:

- Обладнання для діагностичної візуалізації (ультразвук, комп'ютерна томографія, магнітно-резонансна томографія)
- Обладнання для дистанційного моніторингу за пацієнтами
- Рентгенівські системи
- Лабораторне обладнання
- Обладнання для лазерної хірургії
- Ортопедія
- Стоматологічне та протезне обладнання і матеріали

Можливі лізингові рішення в Україні

- У вендорному лізингу: спеціальний онлайн-інструмент взаємодії між дилером та лізинговою компанією, який дозволяє приймати негайні рішення щодо ризику та друкувати договір лізингу в пункті продажу – можливість укладення угоди за один день.
- У лізингу офісного обладнання – оплата залежить від рівня користування (напр., у випадку копіювальної техніки – від кількості сторінок).
- У лізингу персональних автомобілів – оплата залежить від пробігу автомобіля.
- Оперативний лізинг з повним технічним обслуговуванням в аграрному секторі для великих ферм з можливістю заміни обладнання наприкінці строку лізингу.
- Електронний лізинг – можливість повністю оформити лізинг онлайн (угоди на невеликі суми): від пропозиції до укладення договору лізингу.

Проблема фінансування у гривнях

- За оцінками Німецької консалтингової групи в Україні, дефіцит фінансування малого та середнього бізнесу становить 9,3 млрд. євро.
- Численні проекти міжнародних організацій з метою стимулювання економіки та соціальних реформ, але лише деякі з них націлені безпосередньо на лізинг.

Проект	МФО / Донор	Позичальник/ виконавець	Сума кредитів, млн.	Освоєна сума, млн.	Терміни виконання
Субординований кредит для фінансування малих та середніх агропідприємств	KfW	ОТР Лізинг Україна	17,00 USD	17,00 USD	06/2018 – 06/2025
Програма кредитування малих та середніх підприємств (МСП) у національній валюті	ЄБРР	ОТР Лізинг Україна	20,00 USD	20,00 USD	25/04/2017- 25/04/2020
Проект «Доступ до довгострокового кредитування»	Світовий банк	Укрексімбанк	150,00 USD	15,38 USD	12/06/2018 – 31/03/2022
Основний кредит для МСП та компаній середньої ринкової капіталізації	Європейський інвестиційний банк	Мінфін / Укрексімбанк	400,00 EUR	63,00 EUR	16/08/2015 – 24/12/2020

Необхідність змін в законодавстві та оподаткуванні

- Проект нового закону про фінансовий лізинг зареєстрований у Верховній Раді у вересні 2017 року, але його ще можна вдосконалити
 - Так звана проблема подвійного оподаткування у разі перепродажу вилученого об'єкту лізингу
 - Відсутність можливості брати участь в будь-яких пільгових державних програмах (так звані «компенсації»)
 - Можливість створення стимулів для розвитку даного сектору (напр., прискорена амортизація)
- Необхідність вирішення проблеми нелегального імпорту автомобілів, який негативно впливає на продаж та лізинг як нових, так і б/в автомобілів

Хто та як може покращити ринок лізингу в Україні

Держава

- Зміни в законодавстві (Верховна Рада)
- Більш сприятлива податково-бюджетна політика, яка стимулює фінансування через лізинг (оподаткування)
- Стабільна економіка

Лізингодавці

- Більш прозорі для лізингоодержувачів та органів влади
- Більш відкриті для нових секторів
- Активна роль в інформаційно-роз'яснювальній роботі в українському суспільстві та відновлення довіри до фінансового сектору

Асоціація

- Пропагування лізингу на українському ринку за межами України
- Інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення та підвищення обізнаності з питань лізингу
- Членство в УОЛ як ознака надійності
- Взаємодія з державними органами
- Інформування та навчання

